

Huvudman

Håbo kommun
catharina.wakim@habo.se
kommun@habo.se

Beslut

Datum 2026-05-29
Dnr SI 2026:3136
Sida 1 (4)

Ärendet

Riktad tillsyn av dimensionering och planering av utbildning i gymnasieskola i Håbo kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under våren 2026 riktade tillsyner för att kontrollera om verksamheten vid de huvudmän som ingår i tillsynerna uppfyller författningarnas krav att ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid sitt beslut om vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på utbildningarna i gymnasieskolan, såvitt gäller de nationella programmen samt introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. Tillsynen omfattar inte nationella program som är riksrekryterande för vilka Skolverket bestämmer antal platser.

Tillsynen omfattar endast de utbildningar som Håbo kommun själv anordnar. I samband med tillsynen har det genomförts en intervju med en representant för Håbo kommun.

Motivering av beslutet

Planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Håbo kommun har i inskickad dokumentation uppgett att de sedan flera år tillbaka har ett primärt samverkansavtal med samtliga kommuner i Stockholms län. Håbo kommun ligger i Uppsala län. Av dokumentationen framgår att kommunen anordnar ett yrkesprogram och fyra högskoleförberedande program. Vidare framgår antalet platser på respektive program för läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27. Kommunen uppger vidare i inskickad dokumentation att de utgår från Skolverkets regionala planeringsunderlag för Stockholms län och Uppsala län, elevflöden av elever folkbokförda i Håbo kommun och sammanställd data över gymnasieval och elevenkäter vid planeringen av utbildning i

gymnasieskolan och platser på dessa utbildningar. De uppger även att de ansvariga för den gemensamma gymnasieantagningen i Stockholms län (kommunerna i Håbo kommuns primära samverkansområde) årligen tillsammans sammanställer en rapport som ger en samlad bild av det gemensamma utbudet av utbildningar, samt nuvarande och framtida behov av gymnasieutbildningar i regionen. Detta tas även i beaktande av Håbo kommun vid planeringen av utbildning på gymnasieskolan. Vid intervjun uppger representanten att kommunen bjuds in till olika forum för samverkan med kommunerna inom det primära samverkansområdet, där även representanter för olika företag är med i diskussionerna. De har även årliga konferenser med kommunerna i Stockholms län om planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan.

Av huvudmannens inskickade dokumentation framgår att de anordnar programinriktat val för enskilda elever på introduktionsprogrammet och inte en grupp elever.

Yrkesprogram

Av Skolverkets regionala planeringsunderlag för Uppsala län framgår att andelen erbjudna platser på barn- och fritidsprogrammet bör behållas på nuvarande nivå.

Håbo kommun har i inkommen dokumentation uppgett att platserna på barn- och fritidsprogrammet som kommunen anordnar har varit detsamma under läsåren 2024/25 och 2025/26. Under läsåret 2026/27 ska antalet platser minska med fyra stycken. Av intervjun med representant för kommunen framgår att det totalt är planerat för samma antal platser på programmet, utifrån att platserna för elever som läser programinriktat val på programmet har ökat.

Högskoleförberedande program

Av Skolverkets regionala planeringsunderlag för Uppsala län framgår att andelen platser inom högskoleförberedande program bör omdisponeras från högskoleförberedande program till yrkesprogram. Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser bör minska på samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet. Utbildade från dessa program fortsätter till högskolestudier i lägre utsträckning jämfört med de som läser andra högskoleförberedande program. Skolverket gör vidare bedömningen att andelen erbjudna platser bör behållas på nuvarande nivå för naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet.

Håbo kommun anordnar samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet. Av kommunens inskickade material framgår att antalet platser på programmen har behållits/ska behållas på samma nivå under läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27. I inkommen dokumentation uppger kommunen att de har valt att inte utöka antalet platser på

samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet utifrån Skolverkets regionala planeringsunderlag, trots att det är ett högt söktryck till dessa program. Vid intervju med representant för kommunen framkommer att de kommuner där flest av Håbo kommuns ungdomar går i gymnasieskola utanför kommunen (Järfälla kommun och Upplands-Bro kommun som är med i det primära samverkansavtalet med Håbo kommun), inte heller har utökat sina platser på dessa program.

Av inkommen dokumentation från Håbo kommun framgår att antalet platser har behållits/ska behållas på samma nivå under läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27 på naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. Detta utifrån att de har en relativt liten gymnasieskola i egen regi och de har bland annat sett till elevernas söktryck och Skolverkets regionala planeringsunderlag när de har bestämt antal platser på dessa program.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 2 a § skollagen ska varje kommun samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Samverkan ska ske genom ett avtal (primärt samverkansavtal). Även samverkan som sker på annan liknande grund anses som primärt samverkansavtal. De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningen. Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på samverkan med minst två kommuner med hänsyn till kommunernas geografiska placering. Sådana föreskrifter får ange vad som ska gälla i fråga om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning för kommuner som omfattas av undantaget.

Av 2 kap 2 b § skollagen framgår att det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Bestämmelser om vilka utbildningar samverkansavtalet ska omfatta finns i 15 kap. 30 a § första stycket.

Av 15 kap. 30 a § skollagen framgår att ett primärt samverkansavtal enligt 2 kap. 2 b § ska omfatta nationella program och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. En kommun i det primära samverkansområdet ska erbjuda all sådan utbildning som anordnas av någon av kommunerna i samverkansområdet.

Av 15 kap 30 b § skollagen framgår att när en kommun bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på utbildningarna ska den ta hänsyn till ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Kravet på att ta hänsyn till arbetsmarknadens behov gäller endast de nationella programmen och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att Håbo kommun har tagit hänsyn både till ungdomars efterfrågan och till arbetsmarknadens behov när de har bestämt vilka utbildningar som ska anordnas och antalet platser på dessa utbildningar. Håbo kommun har beaktat relevant information i form av Skolverkets regionala planeringsunderlag för både Uppsala och Stockholms län, elevers efterfrågan i form av sammanställande av data över gymnasieval och elevenkäter, haft dialoger med företag och andra kommuner i samverkan samt på ett objektivt och sakligt sätt beaktat detta i beslutet.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer således inte att Håbo kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan. Därför ska ärendet avslutas.

X Mikaeil Yousefi

Beslutsfattare
Signerat av: Mikaeil Yousefi

X Alice Odéen

Föredragande
Signerat av: Alice Odéen

I ärendets slutliga handläggning har även regionjurist Charlotte Fagher, utredare Matilda Nordh och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg medverkat.